

Grunderna för intern kontroll och riskhantering i koncernen Raseborgs stad

Syftet med grunderna för intern kontroll och riskhantering är att stärka och förenhetliga en god förvaltning och ledning i koncernen Raseborgs stad. Grunderna för intern kontroll och riskhantering är övergripande och gäller all verksamhet och alla nivåer i staden och stadskoncernen. Således gäller grunderna för intern kontroll och riskhantering stadens ledning, samtliga organ samt all verksamhet som staden ansvarar för genom sitt ägarskap, styrnings- och övervakningsansvar och övriga skyldigheter.

Om intern kontroll och riskhantering gäller därtill vad som bestäms i stadens förvaltningsstadga samt övriga instruktioner, anvisningar och föreskrifter.

Syfte och ändamål för intern kontroll och riskhantering

Syfte med intern kontroll och riskhantering är att ge en rimlig försäkran att de mål som godkänts för staden och stadskoncernen uppnås samt att verksamheten är resultatrik och iakttar gällande bestämmelser.

Den interna kontrollen och riskhanteringen skiljs inte åt från övrig verksamhet utan är en del av stadens och stadskoncernens lednings- och förvaltningssystem. En effektiv intern kontroll och riskhantering ger således ledningen och förvaltningen ett arbetsverktyg för att bedöma bland annat måluppfyllelse, risker och iakttagande av bestämmelser.

Ändamålet med intern kontroll inkluderar främjandet av en effektiv ledning, hantering av risker samt utvärdering och utveckling av verksamheten. Vid utvärdering av verksamheten stöder den interna kontrollen och riskhanteringen prestationsbedömning av verksamheten.

Centrala begrepp för intern kontroll och riskhantering

Med *intern kontroll* avses i allmänhet alla de förfaranden och arbetsrutiner i staden och stadskoncernen genom vilka säkerställs att:

- verksamheten är ekonomisk och resultatrik
- informationen som besluten grundar sig på är tillräcklig och tillförlitlig
- lagens bestämmelser, myndighetsföreskrifter och fastställda beslut iakttas
- egendom och resurser tryggas

Risker är osäkerhetsfaktorernas inverkan på staden och stadskoncernens mål, både i positiv och negativ bemärkelse. Riskerna grupperas enligt följande:

- strategiska risker
- finansiella risker
- operativa risker
- skaderisker (egendomsrisker)

Riskhantering är en del av den interna kontrollen. Med riskhantering avses systematiska förfaringssätt genom vilka staden och stadskoncernen:

- identifierar och beskriver de risker som är förknippade med verksamheten
- bedömer hur betydande riskerna är och hur sannolikt det är att riskerna inträffar
- fastställer arbetsrutiner för riskhanteringsåtgärder, -kontroll och -rapportering

Den *interna revisionen* är en del av den interna kontrollen. Den interna revisionen stöder staden och stadskoncernen i att uppnå och bedöma målen genom att erbjuda ett objektivt, oberoende och systematiskt tillvägagångssätt för att utvärdera och utveckla resultaten av kontroll-, riskhanterings-, lednings- och förvaltningsprocesser.

Uppgifter och ansvar inom intern kontroll och riskhantering

Fullmäktige fattar beslut om grunderna för stadens och stadskoncernens interna kontroll och riskhantering. Den av fullmäktige godkända förvaltningsstadgan innehåller bestämmelser om den interna kontrollen, om principer för riskhantering och om granskning av förvaltning och ekonomi. Bokslutet som fastställs av fullmäktige innehåller en redogörelse för hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats och dess resultat.

Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar för att ge anvisningar om intern kontroll och riskhantering, för att den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats på behörigt sätt och för att övervaka verkställandet och resultatet av den interna kontrollen och riskhanteringen. Stadsstyrelsen beslutar om direktivet för intern kontroll och rapporterar i bokslutet om hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats och dess resultat.

Organ som är underställda stadsstyrelsen ansvarar för ordnandet och övervakandet av den interna kontrollen och riskhanteringen inom eget ansvarsområde. Organen ger stadsstyrelsen en redogörelse om hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats och dess resultat.

De ledande tjänsteinnehavarna, i synnerhet de som är redovisningsskyldiga, ansvarar för ordnandet och övervakandet av den interna kontrollen och riskhanteringen inom eget ansvarsområde samt rapporterar till vederbörande organ om hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats och dess resultat.

Stadskoncernens styrelser, verkställande direktörer och disponenter ansvarar för ordnandet och övervakandet av den interna kontrollen och riskhanteringen inom eget samfund samt rapporterar till vederbörande organ om hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats och dess resultat.

Arbetstagarna känner till den interna kontrollens och riskhanterings betydelse med hänsyn till eget ansvarsområde och egna målsättningar. Arbetstagarna följer den interna kontrollens och riskhanterings anvisningar och utför sitt arbete omsorgsfullt och på ett behörigt sätt genom att iaktta bestämmelser och föreskrifter.

Intern kontroll och riskhantering som en del av lednings- och förvaltningssystemet

Den interna kontrollen och riskhanteringen skiljs inte åt från övrig verksamhet utan är en del av den dagliga ledningen och styrningen av verksamheten. Förverkligandet av den interna kontrollen sker bland annat genom en tydlig indelning av uppgifter, befogenheter och ansvar och kontroll- och rapporteringsskyldighet. En fungerande intern kontroll förebygger även missbruk.

Riskhanteringsprocessen innehåller identifiering, bedömning och prioritering av risker, bestämmande och uppföljning av åtgärder för hantering av risker samt utvärdering av åtgärder. Med en fungerande riskhanteringsprocess strävar staden och stadskoncernen till att säkerställa att väsentliga riskfaktorer har identifierats och bedömts och att riskerna förutses och förebyggs i enlighet med stadens och stadskoncernens riskpolit.

Riskhanteringen verkställs bland annat i samband med beredning av beslut och i samband med beredning av budget.

Organ och samfund som är underställda stadsstyrelsen bör i samband med uppgörande av budget analysera omvärldsförändringar, identifiera risker för måluppfyllelse, bedöma riskers konsekvenser och sannolikhet samt utarbeta nödvändiga planer och åtgärder för hantering av risker. Stadsstyrelsen sammanställer utifrån organen och samfundens analyser en övergripande riskanalys och riskhantering som omfattar hela stadskoncernen.

Utvärdering och rapportering av intern kontroll och riskhantering

Resultaten av den interna kontrollen och riskhanteringen följs upp under budgetåret i delårsöversikter.

Organ som är underställda stadsstyrelsen behandlar det egna ansvarsområdets redogörelse för hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats och dess resultat, av de mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna, och av åtgärder för att avhjälpa eventuella identifierade brister. Redogörelserna baserar sig på dokumenterat material. Om betydande risker upptäcks av organen som är underställda stadsstyrelsen under räkenskapsperioden skall dessa risker samt åtgärder omedelbart rapporteras vidare till stadsstyrelsen.

I verksamhetsberättelsen ger stadsstyrelsen en redogörelse för hur den interna kontrollen och riskhanteringen har ordnats och dess resultat, av de mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna, och av åtgärder för att avhjälpa eventuella identifierade brister. Stadsstyrelsens redogörelse baserar sig på redogörelser som underställda organ och koncernsamfund lämnat.

Redovisningsskyldighet

Enligt 123 § i kommunallagen skall revisorerna granska om kommunens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakningen har ordnats på behörigt sätt. Enligt 125 § i kommunallagen skall revisionsberättelsen innehålla ett uttalande om huruvida bokslutet kan godkännas och ansvarsfrihet beviljas de redovisningsskyldiga.

De redovisningsskyldiga ansvarar för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen inom den verksamhet som de leder och för fortsatt upprätthållande av dessa. Redovisningsskyldigheten innebär att de redovisningsskyldigas verksamhet skall utvärderas av fullmäktige, att en anmärkning kan riktas mot dem i revisionsberättelsen och att de kan förvägras ansvarsfrihet både för det som de själva eller deras medarbetare gjort eller lämnat ogjort. Även om en person inte är redovisningsskyldig på det sätt som avses i lagen, bör hen naturligtvis sköta sin uppgift omsorgsfullt. Chefer som inte är redovisningsskyldiga är inte befriade från ansvaret att övervaka verksamheten.